

[Svend Aage Jensby]

get. Jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at vi kan komme til at stå i nogle situationer, hvor det ganske enkelt bliver nødvendigt med yderligere initiativer, og der håber jeg så, at vi kan finde ud af, at disse yderligere initiativer økonomisk skal tilvejebringes uden for forsvarsbudgettet.

Pelle Voigt (SF):

Udviklingen i borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien og især i Bosnien-Hercegovina har jo nu i forbindelse med politiske begivenheder, heriblandt mistillidsvotumet til den jugoslaviske præsident, skabt en situation, som er farligere og mere uoverskuelig end nogen sinde, og vi er, synes vi, længere fra en fredelig løsning på konflikten, end vi har været længe.

Det betyder efter SF's opfattelse, at der er al mulig grund til at tilslutte sig de skærpede skridt, som er blevet vedtaget i FN's Sikkerhedsråd, og at den effektivisering af blokaden, der lægges op til, og som mange danske partier har efterlyst i en årrække, nu skal sættes i gang. Vi mener, at der kan blive tale om effektivisering, og vi opfatter det som logisk og fornuftigt, at Danmark støtter en sådan effektivisering af blokaden, ikke alene politisk, men også ved en direkte deltagelse, sådan som det foreslås i det foreliggende forslag.

Vi føler os på linie med den socialdemokratiske ordfører i den holdning, at en korvet som »Niels Juel« eller »Peter Tordenskiold« givet vil være i stand til, hvis der skulle opstå en ekstrem situation, at forsvare sig med det arsenal af meget tunge våben, som befinder sig om bord. Den socialdemokratiske ordfører henviser især til missiler som Harpoonsystemet, der er et antiskibssystem, og Sea Sparrow og andre systemer, som kan anvendes imod fly og andre ting.

Det er naturligvis også væsentligt, hvis vi taler om opbringning af skibe, hvis vi taler om overtagelse af kontrol med skibe, at man har mindre ambitiøse våben om bord end disse missiler. Man kan jo forestille sig, at i en situation, hvor man skal entre et skib og overtage kommandoen over en modvillig, måske oven i købet bevåbnet besætning, vil et Harpoonmissil ikke være noget relevant middel til at gennemtvinge FN's vilje. Men det er naturligvis småting og petitesseer, som vi vil komme til at diskutere i den forhåbentlig korte og præcise udvalgs gennemgang, vi får af forslaget her.

Jeg skal imidlertid sige, at SF på ét punkt er uenige og endda principielt uenige i det, der lægges op til i forslaget, og det er for så vidt angår anvendelsen af værnepligtige i en aktion af denne art. Efter SF's opfattelse – og vi har egentlig altid troet, at det var en samlet opfattelse i dette Folketing – er de grundlovsfæstede bestemmelser, vi har, om, at vi kan indkalde folk til at aftjene værnepligt, bestemmelser, som er skabt med henblik på at give folk en uddannelse, hvorefter de kan indtræde i en mobiliseringsstyrke og senere enten ved at blive indkaldt eller ved at melde sig frivilligt deltage i militære aktioner af den ene eller den anden art. Det har efter vores opfattelse aldrig været ideen med værnepligten, at man, om jeg så må sige, skulle sende praktikanter i kamp eller i kamplignende situationer. Vi synes, at det er ganske forkert i dette tilfælde at anvende, som jeg har forstået det, 16 værnepligtige i en aktion af denne art.

Jeg skal sige, at vi på dette punkt agter at stille et ændringsforslag til forslaget ud fra den principielle holdning, jeg har givet udtryk for her. Jeg skal også sige, at det efter vores opfattelse ikke gør situationen bedre, at disse 16 værnepligtige øjensynlig frivilligt har meldt sig til at deltage i aktionen. Jeg skal ikke gå ind i en diskussion her af, hvor meget frivillighed er værd i en sådan situation, men udelukkende henholde mig til det principielle synspunkt, at det ikke er en del af værnepligtsuddannelsen i Danmark at deltage i internationale embargoer og situationer, hvor man risikerer at komme i ildkamp med en modstander.

Annette Just (FP):

Det var på høje tid. I september 1991, altså for knap 2 år siden, besluttede man i FN at iværksætte de første sanktioner mod Serbien og Montenegro, og så har man hvert halve år strammet lidt op og er kommet med lidt højere løftede pegefingre. Og intet er sket. Først nu – i juni 1993 – kommer man og siger: Jamen det kan godt være en god idé at prøve på at kigge efter på de skibe, der går til Montenegro, om der er våben, olie, eller hvad det nu kan være, om bord.

Når jeg siger, at det er på høje tid, er det, fordi Fremskridtspartiet lige fra starten ville have været med til at sige ja til dette forslag. Ingen tvivl om, at Fremskridtspartiet hele ti-